

ביאור בדרך אפשר

ביאור בדרך אפשר

1 וּכְנַגְדָּהּ כנגד ולזכר המצה שאכלו בעודם בגלות מצרים היא המצה
 2 שְׂאוֹכְלִים בְּלִילָה הָרִאשׁוֹן, וְעַל זֶה המצה הנאכלת כנגד המצה
 3 שאכלו בעודם במצרים אומרים "הא לחמא עניא די אכלו
 4 אַבְהֵתְנָא בְּאַרְעָא דְּמִצְרַיִם". וְעַל זֶה מביא אדמו"ר ה'צמח צדק'
 5 במאמר, שְׂמִפְּרֹשׁ בְּקֵרָא במקרא
 6 (בפרשת ראה) "לָחֶם עֹנִי" על
 7 הַמִּצָּה שְׂאֵפוֹ קִשְׁיָצָאוּ
 8 מִמִּצְרַיִם, כן שאין מקום לחילוק
 9 האמור ואם-כֵּן קִשָּׁה מֵהוּ
 10 אֹמְרוֹ מֵה פירוש האמירה בהגדה
 11 "הא לחמא עניא די אכלו
 12 אַבְהֵתְנָא בְּאַרְעָא דְּמִצְרַיִם" 6
 13 והרי מפורש בתורה שהלחם שאכלו
 14 אחרי היציאה ממצרים נקרא 'לחם
 15 עוני'?
 16 וּמְבִיָא אדמו"ר ה'צמח צדק' במאמר
 17 גַּם הַקּוֹשֵׁיָא שְׁהַקְשָׁה בְּסִפְּרֵי
 18 'עֲבוּרַת הַקּוֹדֵשׁ' 24 למקובל רבי
 19 מאיר אבן גבאי (הובא בש"ל"ה 25
 20 ספר 'שני לוחות הברית' לרבי ישעיהו
 21 הורביץ) על זֶה שְׁהַתּוֹרָה
 22 יִחְסֶה כָּל הַמִּצְוֹת לִיציאת
 23 מִצְרַיִם, ועל מצוות רבות אומרים
 24 שֶׁהֵן זָכָר לִיציאת מִצְרַיִם,
 25 דְּלְכַאוּרָה, הֲלֵא כדברי חכמינו
 26 ז"ל הַתּוֹרָה קְדָמָה לְעוֹלָם
 27 אֲלֵפִים שְׁנָה 26, וּבִדְוָא גַּם
 28 אִם לֹא הָיָה גְלוֹת וְשֶׁעָבֹד
 29 מִצְרַיִם לֹא הָיָה שְׁנוֹי בְּפִרְטֵי
 30 הַמִּצְוֹת ואם כן מה משמעות הדבר
 31 ממצוות התורה הן 'זכר ליציאת
 32 מצרים'?
 33 (ג) וּמִמְשִׁיף אדמו"ר ה'צמח צדק'
 34 בְּמֵאמְרֵי, שְׁלֵהֲבִין זֶה כִּיצַד
 35 מצוות התורה הן 'זכר ליציאת מצרים'
 36 יֵשׁ לְהַקְדִּים ולבאר תְּחִלָּה עֲנִין
 37 יִציאת מִצְרַיִם כפי שהוא בא לידי
 38 ביטוי בכל הזמנים ואצל כל אדם
 39 שְׂ"בְכָל יוֹם גם אלפי שנים לאחר
 40 יציאת מצרים חֵיב אָדָם לְרִאוֹת
 41 אֶת עֲצָמוֹ כְּאִלּוֹ הַיּוֹם יִצָּא
 42 מִמִּצְרַיִם, וְגַם מְזַכְרִים יִציאת מִצְרַיִם בְּקֵרִיאת־שְׁמַע

בבקר ובערב כאשר לאחר קריאת פרשיות 'שמע ישראל' ויהיה אם
 שמוע' מוסיפים ואומרים את פרשת ציצית בה נאמר 'אני ה' אלקיכם אשר
 הוצאתי אתכם מארץ מצרים'.
 וממשיך ומבאר מה המשמעות של יציאת מצרים בכל זמן ואצל כל אדם:
 והענין בזה, דהנה אמרו
 רז"ל²⁷ במשנה בכל דור ודור
 חייב אדם לראות את עצמו
 כאילו הוא עצמו יצא
 ממצרים, ומוסיף אדמו"ר
 הדקן פתגא²⁸ שחייב זה הוא
 לא רק 'בכל דור ודור' אלא גם בכל
 יום ויום, ומבאר אדמו"ר הוקן
 שהוא המשמעות של יציאת מצרים
 בכל יום היא ענין יציאת נפש
 האלקית ממאסר הגוף כו'
 הדומה לגלות מצרים להתבטל
 לאלוקות, וכך ליפלא ביוחד
 אחדות אור אינסוף ברוף-הוא
 כו' שהוא המציאות האחת והיחידה
 האמתית, והיציאה ממאסר הגוף
 וההידבקות באלוקות היא בקבלת
 עול מלכות שמים בקריאת
 שמע (הנאמרת פעמיים בכל יום
 בבקר ובערב²⁹) שבה מקבל
 האדם וממשיף עליו מלמעלה
 יחודו יתברך על ידי אמונה והכרה
 באחדות ה' באמרו בקריאת שמע
 ה' אלקינו ה' אחד, שלכן
 מאחר והתוכן הפנימי של יציאת
 מצרים בא לידי ביטוי בתוכן של
 קריאת שמע תקנו חכמינו ז"ל לומר
 פְּרִשֵׁת יציאת מצרים פרשת
 ציצית שבסיומה נאמר 'אני ה'
 אלוקיכם אשר הוצאתי אתכם מארץ
 מצרים' בשעת קריאת-שמע
 דוקא, אף שהיא זכירת יציאת
 מצרים מצוה בפני עצמה ולא
 חלק ממצוות קריאת-שמע,
 פְּדִיאֵתָא כמובא בגמרא
 ופוסקים³⁰, אלא הסיבה לאמירת
 פרשה זו שבה נזכרת יציאת מצרים
 דווקא בעת קריאת שמע היא מפני שהן דבר אחד ממש כאמור

(24) ח"ד (חלק סתרי תורה) פרק לה. (25) קנ, א. (26) ראה מדרש תהלים צ, ד. ב"ר פ"ח, ב. תנחומא וישב ד ו"שנ. זח"ב מט, א. (27) פסחים קטז, ב (במשנה). (28) פרק מז. (29) ברכות ו, סע"ב ואילך. רמב"ם הל' ק"ש רפ"א. (30) ברכות כא, א. וראה ב"ח, מג"א, ט"ז ושו"ע אדה"ז א"ח ר"ס סז.